

ת"פ 17334/11/10 - מדינת ישראל נגד דור וצורי בע"מ, אלפונסו חסון

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 17334-11-10 מדינת ישראל נ' דור וצורי בע"מ
ואח'

בפני בעניין:	כב' השופט שמאי בקר מדינת ישראל
נגד	ע"י ב"כ עו"ד עלא מסארווה המאשימה
1. דור וצורי בע"מ 2. אלפונסו חסון	נגד
ע"י ב"כ עו"ד נחום הופטמן	הנאשמים

גזר דין

1. הנאשמים הורשעו ביום 25.12.2012, על סמך הודאתם - אשר ניתנה לאחר שתמה פרשת התביעה והחלה חקירתו הנגדית של הנאשם 2 - בשורת העבירות הבאה:

- עיסוק ללא רישיון או היתר זמני, בניגוד להוראות חוק רישוי עסקים;
- הפעלת תחנת מעבר לפסולת ללא התשתיות הקבועות בדין, בניגוד לשורה של תקנות רישוי עסקים (תחנת מעבר לפסולת) בצירוף הוראות חוק רישוי עסקים;
- הפעלת תחנת מעבר בניגוד לדרישות הקבועות בדין, בניגוד לשורה אחרת של תקנות רישוי עסקים (תחנת מעבר לפסולת) בצירוף הוראות חוק רישוי עסקים;

הנאשמת 1, החברה בע"מ, הורשעה גם בגרימת זיהום אוויר חזק ובלתי סביר, בניגוד להוראות חוק מניעת מפגעים, ואילו הנאשם 2, מנהלה של החברה, הורשע בגין אותו זיהום אוויר בעבירה של הפרת אחריות נושא משרה בתאגיד, לפי הוראות שונות לאותו החוק.

2. הנאשמים ביקשו, באותו היום והמעמד, לצרף תיק פלילי נוסף בפני (ת"פ 60660-05-12; להלן: **התיק המצורף**), וכך היה, ומכאן הרשעתם בעבירות הנוספות הבאות:

- אי קיום צו בית משפט בניגוד לסעיף 18 לחוק רישוי עסקים;
- ניהול תחנת מעבר ללא רישיון עסק;

עמוד 1

- הובלת פסולת ללא רישיון עסק;

- הפעלת תחנת מעבר לפסולת ללא התשתיות והדרישות הקבועות בדיון.

3. במסגרת ההבנות אליהם הגיעו הצדדים, מיד לאחר הודיית הנאשמים 1-2, הוריתי על מחיקתה של הנאשמת 3, אשת הנאשם 2, משני כתבי האישום דלעיל.

4. סיפור המעשה הוא פשוט וידוע: עוד תחנת מעבר בלתי חוקית, שוב - בתוך עיר חיה ו(בקושי) נושמת, כאשר אין ספור בקשות, תחינות, התראות, פניות ובסופו של דבר - גם צו בית המשפט, כולם כקליפת השום בעיני אותה התחנה. היא, התחנה, בשלה: לכלוך, אבק, הררי פסולת בנין, ריחות רעים, חלחול אפשרי של פסולת לכיוון מי התהום שלנו, לית דין ולית דיין.

5. ומן המסגרת הכללית אל הפרטים: הנאשמת 1 (להלן: **דורי וצורי בע"מ** או **החברה**), בניהולו של נאשם 2 (להלן: **חסון**), היא חברה פרטית לממכר חומרי בנין אשר הנאשמים הפעילו בשטחה תחנת מעבר בלתי מוסדרת ובלתי חוקית לפסולת בניין. על פי כתב האישום, תחנת המעבר האמורה הופעלה על ידי הנאשמים החל משנת 2008, ללא רישיון ובלא שננקטו הצעדים הדרושים לשם מניעת המפגעים הכרוכים בפעילותה של תחנה כגון דא.

כתב האישום הראשון, כרונולוגית, הוגש נגד הנאשמים ביום 9.11.2010, ולימים נולד לו בן, לא חוקי, הלוא הוא כתב האישום המצורף, אשר הוגש לבית המשפט ביום 31.5.2012. כתב האישום המצורף, החדש, ייחס לנאשמים הפרה חוזרת ונשנית של צו בית משפט שניתן נגדם ביום 29.11.2011, לפיו נאסר עליהם לנהל את תחנת המעבר ולעשות בה כל שימוש לצורך ניהול הובלת פסולת (להלן: **הצו**). חרף זאת, קובל כתב האישום השני, המשיכו הנאשמים להפעיל את תחנת המעבר, על אפו ועל חמתו של הצו, שאסר זאת במפורש, והם נצפו ותועדו עושים כן, במספר הזדמנויות שונות, בימים: 30.11.2011, 1.12.2011, 4.12.2011, 26.12.2011, 24.1.2012 ו- 25.1.2012.

6. מן המסכת הראייתית עולה - ועל כך לא יכולה להיות מחלוקת - כי תחנת המעבר הבלתי חוקית הופעלה בחצירה של החברה, הממוקמים בלב אזור מגורים, בקרבה ממשית למבנה ישיבה פעילה, ובסמוך לבתי מגורים מאוכלסים. התמונות בתיק - אליהן אתייחס עוד בהמשך - מדברות בעדן, והעין רואה כי אכן, המדובר במרחק יריקה.

7. דו"חות הסיורים והתצפיות שנערכו במקום בין השנים 2008-2010 מלמדים על כי בתחנה הושלכו, שלא כדין, ערימות פסולת בניין בכמויות ניכרות ובאופן היוצר מפגע תברואתי, בטיחותי וחזותי קשה. עוד נמצאו למדים מחוות דעתו של המומחה בתחום הפסולת המוצקה והלחימה במזיקים, מר דן בית דין, כי בתחנת המעבר של הנאשמים לא הוקמו התשתיות המתאימות לטיפול בפסולת יבשה, לרבות: גידור היקפי בגובה 2 מטר, איטום הקרקע עליה מונחת הפסולת, מתקן לטיפול בתשטיפים, מערכת לכיבוי אש, אמצעים למניעת אבק ושילוט מתאים. הדו"ח המשיך והרחיב לעניין שורת המפגעים הכרוכים בהפעלת תחנה בלתי חוקית וביניהם מפגעי זיהום האוויר, הסכנה לפריצת שריפות, התרבות בעלי חיים מזיקים, פגיעה חזותית, זיהום מקורות המים והקרקע, כמו גם - ההשפעה הבלתי הוגנת על שוק פינוי הפסולת המוסדר (כך שמי שכן מציית לחוק - נפגע בכיסו), ועל דברים אלו חזר המומחה גם בעדותו לפניי.

8. התמונות שהציגה המאשימה לפני מתארות ערימות פסולת בניין אשר הושלכה על קרקע תחנת המעבר, נותרה חשופה, ללא מעטה כלשהו שימנע מעופה של פסולת קלה אל הרוח, או התלקחות כתוצאה מתנאי האחזקה או מתנאי מזג האוויר (ראו, רק למשל, את - ת/3, ת/8, ת/13, ת/27). בחלק מן התמונות ניתן אף לראות כי גובה ערימות הפסולת נישא, לעתים, מעבר לגובה הגדר אשר הקיפה את התחנה, וכי מקטעים מן הגדר עצמה היו קרועים וחלודים (ראו ת/16, ת/18, ת/19, ת/25). תמונות נוספות תיארו העמסת פסולת על גבי משאיות באתר באופן שיצר ענני אבק, לא ענני נוצה כלל ועיקר, אשר היתמרו מעל לתחנה, נישאים באוויר לעבר מבני המגורים הצמודים לתחנה (ת/3 ו - ת/24). חמור מכך: תועדה גם העמסת פסולת מן התחנה ופריקתה באתרים בלתי מורשים, לרבות בשטח מגורים, במספר הזדמנויות (ת/12, ת/20, ת/21 ות/24), ללמדך שמדובר בתחנה עבריינית, המביאה ומוציאה גם יחד; תחנת פסולת בלתי חוקית מאופיינת, מטבע הדברים, במשאיות עברייניות, והיא מהווה קן ובסיס, גם יחד, לשיגור פסולת למחוזות שונים ומשונים, בלתי חוקיים בעליל, ל"רווחת" השכנים לא רק בבני ברק, אלא גם בטירה, למשל.

9. התמונה המצטיירת, איפוא, ממעשי הנאשמים, היא עגומה ומזוהמת, קשה ומאובקת, פלילית ומדיפה ריחות רעים, תרתי משמע, בשכונה אחת בבני ברק, אך כאמור - לא רק שם.

10. על רקע כל אלה, נשאה התביעה טיעוניה לעונש; לשיטתה, יש לתת משקל מכריע לחומרת העבירות, היקפן והתמשכותן על פני שנים, חרף התראות שניתנו לנאשם חסון, לרבות זימון לשימוע, אליו לא התייצב, ואף אל מול צו בית משפט שהופר. התביעה הדגישה, מטבע הדברים, את מיקומה של התחנה, בלב אזור מגורים מאוכלס, תוך התעלמות מדרישות החוק ומן ההשלכות הסביבתיות הכרוכות בהפעלת תחנה בלתי מוסדרת. המדינה ייחסה חומרה לכל מפגעי תחנת המעבר, אולם בעיקר הצביעה על זיהום האוויר הניכר שגרמה. עוד נטען, כי התרת הפינוי, ו/או הפינוי עצמו אל אתרי פסולת בלתי מורשים, במטרה לחסוך בעלויות - היא פוגענית במיוחד, שכן הדבר משדר אozלת יד כלפי מפרי חוק, בעוד שהשומרים על קיומו - יוצאים נפסדים, והרי לך, בין היתר משום כך - הפגנת זלזול מתמשך בשלטון החוק ובשוק המוסדר והחוקי של פינוי הפסולת. המאשימה ביקש כי הענישה על מעשיהם של הנאשמים תהלום את מידת הפגיעה בערכים המוגנים של שלטון החוק, איכות הסביבה ושלווה הציבור, כמו גם תיתן ביטוי להיקף המשאבים להם נדרשה המאשימה, כשהכוונה היא לסיוורים הרבים, החקירות, ההתראות, עריכת שימוע, זימון ושמיעת העדים וכיוצא באלה עניינים. פרק מיוחד ייחד התובע להתנהלות הנאשם עובר להגשת כתב האישום ולאחר מכן, לחוסר שיתוף הפעולה עם רשויות השלטון, לעמידת הסרק העיקשת מצידו על ניהול ההליך ושמיעת הראיות, שאך עמוק לתוכה התרצה הנאשם, לפתע, והודה בכל המיוחס לו. המדינה לא ראתה עין בעין עם שירות המבחן, או עם המלצותיו. התובע נעים ההליכות כמעט ולא משל ברוחו, ולמקרא תסקירו של חסון קבע - שאל: "... השירות לא הבין על מה מדובר. זה (רק) מישהו שלא עומד בתקן? 4 שנים של פגיעה מתמשכת?". אם ניתן ללמוד דבר מהתסקיר, כך המדינה, הרי הוא שחסון לא נטל אחריות על מעשיו, וכי עמדתו ממחישה שלא הפנים עד תום את חומרת העבירות אותן ביצע. המדינה הבהירה עוד, כי אל מול העובדה שהנאשם נעדר עבר פלילי, יש לשקול כי מעשיו לא היו בגדר מעידה בודדת, חד-פעמית, אלא חזרו ונשנו על בסיס יום-יומי, משך שנים. המדינה עתרה איפוא למאסר בפועל, בכל הקשור לכתב האישום הראשון, ולמען הסר ספק הודגש כי שומה שיהא מעבר ל - 6 חודשים, מטעמים ברורים, למאסר על תנאי ולקנס בן מאות אלפי שקלים, לפחות. לציון, כי המדינה סברה כי יש לראות בשני כתבי האישום כבשני אירועים שונים, ומכאן מתחייבת, לשיטתה, הנחת שני מתחמים שונים; אמרה - ועשתה. בהמשך עמדה איפוא המדינה על חומרת המעשים של הנאשמים ביחס לכתב האישום השני, כפי המפורט ברישא לגזר הדין,

על ניהול הליך פלילי מקורי כאשר העבירות ממשיכות להתבצע, על הזלזול הבוטה בחוק ובבית המשפט; על כן ביקשה התביעה להניח מתחם נוסף, אף הוא בעל רף מינימאלי של ששה חודשי מאסר בפועל, שלא ירוצו בעבודות שירות, לצד מאסר על תנאי, קנס בן מאות אלפי שקלים וצפונה, חילוט משאית, צו סגירה וצו פינוי פסולת.

11. ההגנה החלה טיעוניה במה שהיא ראתה כעיקר, והוא מצבו הרפואי הקשה של הנאשם, בעל 100% נכות, לכאורה מאז 1995, ומועמד להשתלת לב (הוצגו והוגשו מסמכים). הסנגור חלק על חישובי המדינה ביחס לקנסות שיש להטיל על הנאשמים, וקבע כי נפלה בהם טעות חוקית ביחס לתחולת סעיף 61 לחוק העונשין. ההגנה עתרה עוד לראות ולהתחשב בשני כתבי האישום כמקשה אחת, וטענה כי הצו השיפוטי נגד תחנת המעבר והנאשמים, מיום 29.11.11, בו מדבר כתב האישום המצורף - לא כובד רק משום שחסון היה בחו"ל באותה העת, ועל כן לא ידע ולא יכול היה לדעת כלל על מתן הצו. ההגנה הדגישה כי אין עוד תקדים - ונראה כי אין חולק על כך - לשליחת בעל או מנהל תחנת מעבר פיראטית אל מאחורי הסורגים, קל וחומר שעה שאין לו עבר פלילי, בכלל. הסנגור הבהיר, כי הנאשם אינו יכול להיות אפילו מועמד לביצוע עבודות שירות, נוכח מצבו הרפואי. כן טענה ההגנה, כי התביעה נהגה כלפיה שלא כדין, בהסתרת מסמכים וראיות, באופן שהעיכוב בבירור כתב האישום - הוא לפתחה דווקא. ההגנה עתרה איפוא להעניש את הנאשמים בקנסות של כמה עשרות אלפי שקלים בלבד, לכל היותר, ולאמץ את המלצת שירות המבחן, במסגרת התסקיר שהוגש בעניינו של חסון.

12. המאשימה השיבה, ברשות בית המשפט, למקצת מטענות ההגנה; ראשית הובהר, כי הפרת צו בית המשפט חרגה מעבר ליום 30.11.11, ולאורך כמה פעמים, כך שטענת השהיה בחו"ל - אין בה ממש; כאשר למצבו הרפואי של הנאשם, הרי שאין בכך כל רבותא לגבי דידה של המדינה, בנסיבות הענין.

13. הנאשם אמר את מילתו האחרונה. הנאשם סיפר, כי לשיטתו - מעולם לא זלזל בסביבה או באיכותה, וכי בשנת 2008 הונחה להקים תשתיות בתחנת המעבר והוא אכן החל לעשות כן, במהלך שארך כשנתיים. לדבריו הוא לא הונחה לסגור את התחנה ולא קיבל לידיו כל זימן שאליו לא התייצב. במילותיו: "אני מודה שהיתה תחנת מעבר, אני מודה שאין לי כוח להתמודד עם התיק, אני מודה בתחנת מעבר פרטית שלי... הם בקשו ממני לנקות את המתחם וניקיתי את המתחם....".

14. לאחר ששמעתי הצדדים טוענים כאמור לעונש, עיינתי בתסקיר, שמעתי הנאשם ועיינתי בתסקיר, אני סבור כי הדין עם התביעה.

15. שורת העבירות בהן הורשעו הנאשמים, חסון והחברה שלו, הן עבירות חמורות, קונקרטיות; לא רק חשש מעורפל ביחס למי תהום שחלילה יכול וזוהמו כתוצאה מהיעדר תשתיות מתאימות, למשל ומבלי להקל ראש. לעבירות שביצוע הנאשמים לא צריך דמיון, אין מקום להנחת הנחות או לשימוש בחזקות, שכן הפגיעה כאן ממשית: שכונה שלמה, או למצער - רחובות שלמים, היו נתונים תחת בריונות סביבתית ממשית. בריונות זו גרמה לדירים בקרבת תחנת המעבר - בין היתר - להריח ריעות רעים, לנשום אוויר מאובק, ובמילים פשוטות - לפגוע לא רק ב"איכות הסביבה", אלא גם באנשים ממש, שכנים בעל כורחם, בשר ודם, ולא מעשירי הארץ (ראו התמונות והסביבה), ששילמו באפם ובריאותיהם על המיזם הכלכלי של שכנם העבריין.

16. חומרת הדברים מתעצמת ומקבלת משנה תוקף נוכח התמשכות והשתרעות אותה הבריונות על פני שנים, לפחות ארבע. מי ידע אילו נזקים מצטברים, או כאלה שיתגלו בהמשך, גרמה תחנת המעבר לשכניה, מעבר לאילו הנראים לעין בטווח המידי? ולא זו אף זאת, חמור עוד יותר: הנאשמים המשיכו בביצוע העבירות עת מתנהלים נגדם הליכים פליליים, ובהמשך - כאילו לא די בחומרה עד כאן - גם תוך שהם מפרים את צו בית המשפט שאסר עליהם להמשיך ולעשות כן. ודוק: ההודיה והראיות מלמדות על ביצוע עבירות מאז בשנת 2008, כאשר הנאשמים המשיכו בהפעלת חרף ההליך הפלילי שנפתח נגדם ביום 9.11.2010, וגם נוכח צו בית משפט שאסר עליהם לעשות כן מיום 29.11.2011. אפילו אניח, כטענת ההגנה, כי במעמד התצפית הראשונה על הנאשמים לאחר קבלת הצו האמור, ביום 30.11.2011 - לא היה הצו בידעתם, הרי שאין בכך ולא כלום, שכן המשך פעילותם העבריינית נצפתה על ידי המשטרה הירוקה בחמש הזדמנויות נוספות, גם לאחר מכן. הנאשמים היו עוברים על החוק, מגיעים לדיונים בבית המשפט, וחוזרים חלילה, אל זירת הפשע, להמשיך ולמרר את חיי הסובבים, שלא לדבר על האדמה, שאת פיה אין היא יכולה לפצות, ולספר על שעוללו לה.

17. הערך הנפגע כתוצאה מפעילות הנאשמים ברור וידוע: השמירה על איכות הסביבה, וכפועל יוצא מכך, גם על בריאות האדם, בדגש על האדם - השכן. זכותו של האדם לחיים ולבריאות הוכרה זה מכבר בפסיקת בית המשפט העליון כזכות יסוד חוקתית. זכות זו מעוגנת בהוראות סעיפים 2 ו-4 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו הקובעים כי "אין פוגעים בחייו, בגופו, או בכבודו של אדם באשר הוא אדם" וכי - "כל אדם זכאי להגנה על חייו, על גופו ועל כבודו". בית המשפט העליון קבע עוד, כי זכות האדם לסביבה בריאה עולה בקנה אחד, בהחלט, עם הזכות האמורה (ראו בבג"ץ 4128/02 **אדם טבע ודין - אגודה ישראלית להגנת הסביבה נ' ראש ממשלת ישראל** (16.3.04)). ברבות השנים נדרשו בתי המשפט לתת את דעתם לתופעת העבריינות הסביבתית לא פעם ולא פעמיים. דעה זו נשמעה בין היתר גם בע"פ (נצ') 671/97 קיבוץ מרחביה נ' המשרד לאיכות הסביבה תק-מח 497 (4) 425 (1997) שם נאמרו הדברים הבאים: **"יש להתייחס לשמירה על איכות הסביבה באותה מידה של הקפדה ונחישות המוענקות לעקרון השמירה על הסדר הציבורי. הנזק שעלול להיגרם עקב פגיעה באיכות הסביבה הטבעית, למרות שלא תמיד הינו נראה לעין, עלול להוות נזק רציני ובלתי הפיך לסביבה ולגרים בה, שיש לעשות הכל כדי למנוע".** עוד נאמר באותה הפרשה, כי עונשם של אותם נאשמים - **"צריך להיות עונש מרתיע כדי למנוע, הן את הנאשמים והן עברייני סביבה בפוטנציאל, לבצע התנהגות הפוגעת בסביבה" (שם).**

18. משך הפגיעה, היקפה, הפיזור הגיאוגרפי (קרי - זיהום ופסולת לא רק בחצר העסק של החברה, אלא הפצתה במשאיות לכל עבר), כעולה מלוח הזמנים ומן התמונות שהוצגו - כל אלה מביאים למסקנה חד-משמעית, כי מדובר בפגיעה חמורה בערך הנפגע. הפסיקה שהציגו הצדדים אכן אינה תומכת בהטלת מאסר על בעלי או מנהלי תחנות מעבר, שהרי אין לכך תקדים. ברם, רמזים ואזהרות, קביעות לפיהן יש להחמיר הענישה - יש למכביר (ראו, רק למשל, את עפ"ג (לוד) 29080-08-13 **דדון חזי וציון נ' מ"י** (22.10.13), ואעמוד בהמשך על פסיקה נוספת).

19. הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה - כולן מצביעות על הצורך לקבוע מתחם ענישה מחמיר: התכנון שקדם לביצוע העבירה, חלקו היחסי, המלא, של חסון וחברתו בביצוע העבירות, הנזק שהיה צפוי להיגרם וזה שנגרם, וכמובן - הסיבות הכלכליות, שהביאו את הנאשמים, לדרוס ברגל גסה את סביבתם האקולוגית, ולהתעלם מהחוק ומעושי דברו, כל אלו עומדים לצד התביעה, אחד - אחד, בטיעוניה לעונש, כמפורט לעיל.

20. אני סבור איפוא, לאחר שהתייחסתי לשני כתבי האישום - הכרוכים ושלובים זה בזה - כי יש לקבוע אמנם רק מתחם ענישה אחד, כעתירת ההגנה; אולם, מתחם כזה, שבאמת יהא בו כדי להרתיע את הנאשם ואת הרבים, מלהמשיך לעשות שפטים בכדור הארץ, איש-איש בחלקתו הוא, כבשלהם, כבקשת התביעה. ללא חרב אמיתית, איום ממשי, ולא רק עיצום כספי, שנראה כי אינו מרתיע את העוסקים במלאכה העבריינית - ויעיד על כך המקרה כאן, לצד המקרים העולים מן הפסיקה הרבה שהונחה לפני - אין סיבה ממשית לבעלי ומנהלי תחנות מעבר בלתי חוקיות של פסולת לחדול מכך. שהגשו כאן, כי הקנסות המוטלים על עברייני הסביבה מהווים עבורם מעין "אגרה שבדיעבד", גם אם מכבידה, על הרווחים העצומים שגורפות תחנות המעבר הללו לכיסיהם.

אני קובע אם כן, כי המתחם במקרה החמור דנא יעמוד על מספר חודשי מאסר בפועל, שיכול וירוצו בעבודות שירות, ועד לשנת מאסר בפועל. דע נא, בעל תחנת מעבר בלתי חוקית לפסולת, או כאלה שמתעתדים להיכנס לתחום קורץ זה: מעתה, תג המחיר לעבירה זו עלול בהחלט להאמיר למאסר של ממש. ראה הוזהרת.

21. ומן המתחם האמור אל מיקום הנאשמים בינותיו.

22. אין לי ספק כי הפגיעה של העונש בנאשם, הן בשל גילו - 56, והן ובעיקר מחמת בריאותו הרופפת, לשון המעטה, לא תהא קלה. ניתנת האמת להיאמר, כי אם היה נתון שהדריך מנוחתי במתן גזר הדין, הרי הוא מצבו הרפואי של הנאשם. ברם, הנאשם חולה מאז 1995, ואת שביצע - לאורך השנים - ביצע כבר כאשר הוא חולה. יתרה מזו, גם על צו בית המשפט עבר עת היה חולה, ולפרקים אף מאושפז, מה שלא הפריעו לשהות בחו"ל (ולא לשם ביצוע פרוצדורה רפואית), כך למדנו, מפי ההגנה עצמה, ביום מתן הצו המופר. אתן איפוא משקל, אפילו נכבד, בעת גזירת העונש ומיקום הנאשם במתחם המתאים, לסוגיה הרפואית; אולם, נוכח האמור לעיל, הרי שלא יהא בכוח נתון זה כדי למלט הנאשם, לגמרי, מלתת את הדין על מעשיו, בעונש של מאסר בפועל. הנסיבה המקלה דנא תבוא לידי ביטוי באורך המאסר, אך לא באינו.

23. לנאשם לא נגרמו נזקים מביצוע העבירות; ההפך הוא הנכון, הנאשם הרוויח כספים רבים על חשבון הסביבה והשכנים, ודי לענין זה להפנות לתחשיבי התביעה, אפילו אניח כי הם מופרזים, כטענתה הלא מוכחת של ההגנה. התביעה הראתה תחשיב המדבר על המחזורים ועל הרווחים הנאים של תחנות מעבר פסולת בלתי חוקיות. אפילו אניח - בהעדר כל טעם אוביקטיבי לעשות כן - כי החישובים מופרזים, הרי שעדיין גם מחציתם או פחות מכך, מלמדים על ה"כסף קל", יחסית, המשתלם לעברייני שדורס את איכות הסביבה, ובתוך כך מסכן את כולנו, ובוודאי מצפצף על שכניו.

24. קשה מאוד לייחס לנאשם נטילת אחריות על מעשיו, שהרי הודייתו באה באיחור, איחור ניכר. ההודיה לא באה מלקיחת אחריות כנה ואמיתית, כפי שניתן גם ללמוד מתסקיר שירות המבחן, אלא אך מחמת עייפות מההליך הפלילי, מהידיעה כי אין הגנה אמיתית למעשים, ומהבנה כי המסך מתחיל לרדת על הצגת ההגנה, כאילו בכלל קיימת כזאת, לאחר תום פרשת התביעה. אף לא ראיתי כל ראיה לכך שאחרי הגשת כתב האישום, הראשון או השני, פעל הנאשם להשבת המצב בחצריה של החברה, לקדמותו.

25. הוא הדין בשאלת שיתוף הפעולה עם הרשויות, או ליתר דיוק - אי שיתוף הפעולה. ברי שנאשם

אינו חייב להודות בעבירות המיוחסות לו. אולם, ניהול הליכי סרק, כמו למשל (דוגמא אחת מני כמה וכמה) - הגשת בקשה לגילוי ראיה (ועוד בשאלה כמעט קנטרנית של מיקום תצפית, כאלו שהדבר משנה בכלל), וחזרה ממנה - ללא כל הסבר או טעם; או זימון עובד ציבור שחתם על תעודה מתאימה - לחינם, שני אלה, כדוגמאות, בהחלט מספרים את סיפור ניהול ההגנה בתיקים הללו. ההגנה ניסתה לדחות את הקץ, בשלל דרכים, שלא אוסיף לפרט עוד כאן, וכל זאת לשם מה? פרשת ההגנה גוועה בקול ענות חלושה, עת הודה הנאשם, על דוכן העדים, בתום פרשת התביעה, במיוחס לו, רק משום שלא היה בו עוד הכוח להמשיך ב"משיכת" התיק, לאחר שכבר ירדו לטמיון שעות רבות וארוכות של זמן שיפוטי (ראו ההודיה המפתיעה בפרוטוקול יום 25.12.12, עמ' 48). אף זאת: שאלת ההקלה בעונש על רקע שיתוף פעולה עם הרשויות יורדת מעל הפרק, נוכח הפרת צו בית המשפט, הפרה בוטה, לאור יום, בריש גלי, עוד הנאשמים מנהלים - ניהול סרק - את התיק דנא.

26. על טענות ההגנה בדבר התנהגות בלתי ראויה של רשויות החוק לא ארחיב, מכיוון שלא מצאתי בהן ממש, והגם שברי לי כי אין שוויון כוחות או חובות בין המדינה לנאשם, הרי שבתיק זה בהחלט ניתן וראוי לבקש את ההגנה ליטול קורה מבין עיניה, טרם הטחת הטענות הקשות באנשי החוק.

27. ראיתי כי הנאשם נעדר עבר פלילי. הדבר בהחלט משליך על גזר הדין, אולם אך קמעא, שכן עבירות אלה, הסביבתיות, מאופיינות מלכתחילה בעבריינים "נורמטיביים", כפי טעות שירות המבחן (על כך - בהמשך). מעבר לכך, העובדה כי הנאשם הפר - בריש גלי ובאור יום - את צו בית המשפט, ולא רק את התראות המשרד להגנת הסביבה, מעמעמות עד למאוד את זוהר נקיון רישומו הפלילי, ואותו אפקט יש גם לעצם התמשכות ביצוע העבירות. אין הרי יום מאובק ומצחין אחד בחיי השכנים בבני ברק, כהרי ארבע שנים רצופות כאלו.

28. **התסקיר.** קראתי בעיון את תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם, אך למרבה הצער ועם כל הכבוד, איני יכול להסכים עם שירות המבחן, עם המלצתו הסופית, ובכלל - עם הרוח הנושבת מן התסקיר. עולה החשש, כי שירות המבחן, הרגיל במפגש עם סוחרי סמים, בעלים אלימים, רמאים וגנבים, כי לא הבין כלל מה לנאשם דנא ולצורך בתסקיר; לגבי דידו של שירות המבחן מדובר באדם נורמטיבי, איש עבודה, שהגם כי ידע שהוא מפר צו של בית משפט, ואף חרף העובדה כי לקח אחריות חלקית בלבד על המיוחס לו - אינו אלא "אדם המאופיין בדפוסי חשיבה והתנהגות נורמטיביים...". לשיטת שירות המבחן - **"ניתן להבין מהתנהגותו בעבירות הנוכחיות על רקע העובדה כי במהלך השנים ניהל את החברה שבבעלותו על פי נהלי עבודה לפיהם היה פועל כשהתקשה לקבל את העובדה כי עליו להשקיע משאבים בשינוי קיצוני בעבודתו... להערכתנו היותה של החברה מקור פרנסה יחיד עבור משפחתו, העצימה קשייו המתוארים בהתמודדות עם הדרישות שהוצבו לו ע"י המשטרה הירוקה, והובילה לכך שטשטש את הגבולות והפעיל שק"ד מוטעה".** אינני יכול להסכים עם הניתוח הנ"ל, בבחינת "הממזרים שינו את הכללים ולא הודיעו לי". לא זו בלבד שה"ממזרים" בהחלט הודיעו לו, ולא אחת, וכך עשה גם בית המשפט, הרי שלעצם הענין - ניהול תחנת מעבר של פסולת שלא כדין וללא רישיון הינו ענין חמור, פלילי, הקבוע בחוק, בדיוק כמו האיסור לסחור בסמים, למשל. אדם שעובר על החוק משך ארבע שנים רצופות, חרף פניות של הרשויות ולנוכח כתב אישום - אינו אדם נורמטיבי, ובאותה הסתכלות יש להתייחס לאדם שמשך ארבע שנים לפחות מנהל תחנת מעבר אסורה לפסולת, בין יתר העבירות בהן הודה והורשע, מטעמי בצע כסף, מה ששירות המבחן מכנה - "פרנסה".

מדי יום נדונים סוחרים סמים, ולו הזעירים שביניהם, לעונשי מאסר בפועל, מאחורי סורג ובריה, ולו בשל מכירת גרם אחד של קוקאין לסוכן משטרה, או לזולת. אין בדבריי כדי להקל ראש בעבירות אלו כלל וכלל, ההיפך הוא הנכון, אולם ראוי שתשאל השאלה: מי מזיק יותר לחברה ולסובבים אותו? מי שמוכר גרם קוקאין או אצבע חשיש לאחר, כאשר אותו אחר בא לפתחו, מיוזמתו, ומבקש לרכוש את הסם המסוכן האסור, והנזק הוא נקודתי לאותו קונה מרצון? או, שמא, מי שמנהל תחנת מעבר, בטבורה של עיר, ליד בנין ישיבה ודירות מגורים, כאשר נשים, זקנים וטף נחשפים לאבק וריחות רעים ולפסולת, הכל לשם אותה "פרנסה" של בעל תחנת המעבר הלא חוקית?

היכן סובלת יותר החברה? מקום בו שכונה שלמה נתונה לריחות רעים, אבק ופסולת, והקרקע מזוהמת תוך סיכון אפשרי למי תהום, מי שתיה, או כאשר פלוני מוכר אצבע חשיש לאלמוני, ביוזמת ולפי רצון האחרון?

29. פשטני? דמגוגי? - לא אם תשאלו את השכנים בבני ברק. הגם שברי לי כי השוואה בין תפוחים לתפוזים היא קשה ולא נקיה מספקות, אהרהר בכל זאת: מדוע שולחים אנו מזיק נקודתי, כמעט אישי, אל מאחורי סורג ובריה, ומי שגוזר גיהנום אקולוגי על שכונה שלמה, או לפחות על מספר רחובות, יקרא בפי שירות המבחן "נורמטיבי", וישלח למאסר מותנה, בבחינת מכה קלה על כף ידו, או לשל"צ, רחמנא ליצלן, במקרה החמור?

30. אני סבור אפוא, כי גישת שירות המבחן מוטעית מיסודה, בכל הכבוד, בכך שהיא שוגה בתפישת העבירות הקשות והמתמשכות שעבר הנאשם בכלל, ובפרט לאחר שנאסר עליו אישית להמשיך בכך, בצו בית משפט. אני דוחה, איפוא, מכל וכל, את גישת שירות המבחן, ואת המלצתו.

31. אזכיר, כי התביעה ביקשה להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל, חרף מצבו הרפואי הקשה, וכאשר שאלתיה אם כוונתה לביצוע עבודות שירות, נענית בשלילה. התביעה תקפה בטיעונה, את מה שהיא רואה כנוהג רווח, לדבר גבוהה-גבוהה על חומרתן של עבירות הקשורות באיכות הסביבה, ואזי לרדת, נמוכה-נמוכה, לעת שורה תחתונה של גזר דין.

32. הפכתי והפכתי בדבר, ראיתי לנגד עיני את מצבו הרפואי הלא פשוט של הנאשם, אך בד בבד זכרתי, כאמור, כי מצב רפואי זה מלווה אותו כבר שנים ארוכות, גם בעת ביצוע העבירות, גם בעת הפרת צווי בית המשפט בענין העבירות בגין הועמד לדין, והחלטתי לתת משקל משני למצבו הרפואי ולמחלותיו של הנאשם, באופן הנסוג מפני האינטרס הצבורי לאסור מלחמה, ובכלים של ממש, בעבריינים סביבתיים קשים.

33. ההחלטה להעניש את הנאשם במאסר בפועל, להרתיע אותו ואת עמיתיו או את אלה שאך שוקלים להיכנס לתחום של תפעול או בעלות על תחנות מעבר פסולת בלתי חוקיות, איננה מהפכנית. במסגרת עפ"ג 49491-05-11 **מדינת ישראל נ' אלבז** (7.11.11), במקרה קל יותר מן המקרה דנא, קבע בית המשפט המחוזי בתל אביב, כי עתירתה של המערערת, המדינה, להטיל במקרה כגון דא מאסר - "איננה מופרכת".

אותו אלבז, אדם ללא עבר פלילי בתחום הסביבתי, ניהל תחנת מעבר בלתי חוקית לפסולת, והורשע בעבירות דומות לעבירות כאן, לאחר שלהבדיל מהנאשם כאן, הודה במיוחס לו מבלי לנהל הוכחות, ואת התחנה החזיק "רק" משך למעלה משנה, בלבד; גם אותו אלבז עשה כן בליבה של שכונת מגורים, ולא סתם - אלא ברחוב המכבים בבני ברק, אותו הרחוב ממש בו ניהל הנאשם כאן את תחנת המעבר שלו (אגב: הדבר מלמד על עוצמת ההרתעה של הענישה

בפרשת אלבז, ובכלל).

בית המשפט הצדיק את המדינה אשר כינתה את התנהלותו של אלבז כבריונות סביבתית. בית המשפט המחוזי קבע, כי אותה תחנת מעבר איננה אלא עסק כלכלי לכל דבר וענין, אשר מטרתה רווח כלכלי, ועל כן נקבע כי יש להכות בכיסו של העברין, בבחינת "מסר ברור כי רווח כלכלי לא יצמח מקום שהמשיב לא עומד בדרישות מינימליות של החוק". מיד לאחר מכן, באותה נשימה, הבהיר בית המשפט המחוזי, כאמור, כי עתירת המדינה למאסר - לא היתה מופרכת, אולם נוכח העובדה כי ערכאת ערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשמים, לא מצא בית המשפט להטיל עונש כאמור על אותו אלבז.

34. בית משפט זה הוא הערכאה הדיונית, ונסיבות תיק זה - בכל רובד שהוא - חמורות מזה של אלבז, פי כמה וכמה, כמבואר לעיל. ההבדל היחיד לטובת הנאשם נוגע למצבו הבריאותי. ברם, אמרתי כבר, והסברתי מדוע ענין פרסונאלי זה ראוי שייסוג מפני האינטרס הציבורי עליו עמדתי לעיל.

35. שליחת אדם למאסר בגין ביצוע עבירות סביבתיות הוא תקדים. בית המשפט העליון הבהיר את הברור מאליו, ביחס לדרך המתונה בה יש לנהוג בהעלאת רף ענישה (ראו למשל את ע"פ 2891/12 **מדינת ישראל נ' רבעא** (15.7.2012)); על לשון המאזניים הנחתי עוד את מצבו הבריאותי הקשה של הנאשם, והגעתי למסקנה כי יש לקבוע את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם, באורח המינימאלי האפשרי, לדעתי, בנסיבות העבירות נושא כתבי האישום שלפני.

36. אשר על כן, נוכח כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

א. הנאשם 2 ירצה מאסר בפועל בן 60 ימים, החל מיום 23.2.14 שעה 10:00, או אז יתייצב בכלא שיקבע על ידי מיון השב"ס, מבעוד מועד.

ב. על נאשמת 1 מושת קנס בסך של 500,000 ש"ח אשר ישולם עד ליום 1.4.2014 שאם לא כן יישא דמי ריבית ופיגורים כחוק.

ג. על נאשם 2 יושת קנס בסך של 200,000 אשר ישולם עד ליום 1.4.2014; לא ישולם הקנס - ייאסר הנאשם למשך 8 חודשים.

ד. הקנסות האמורים יועברו לקרן לשמירת הניקיון של המשרד להגנת הסביבה.

ה. בנוסף אני דן את נאשם 2 למאסר בן 12 חודשים, אולם הוא לא יישא בעונש זה אלא אם יעבור מי מהעבירות בהן הורשע כאן במשך שלוש שנים מיום שחרורו.

ו. ניתן בזאת צו האוסר על הנאשמים להפעיל תחנת מעבר לאיסוף פסולת או לעסוק בפינוי פסולת והובלתה ללא רישיון עסק מתאים.

ז. ניתן בזאת צו המורה לנאשמים לפנות את הפסולת מהאתר תוך 60 יום מהיום.

ח. נוכח המאסר והקנסות דלעיל - איני מורה עוד על חילוט רכוש.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום

ניתן היום, ח' שבט תשע"ד, 09 ינואר 2014, במעמד הצדדים.